S?n?f Ö?retmenli?i Ö?rencilerinin Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f Ö?retmenli?i Ö?rencilerinin Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30363

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, 2007 y?l?nda Mustafa Bekta? taraf?ndan, **S?n?f Ö?retmenli?i** lisans program? ö?rencilerinin, ilkokul düzeyindeki **Hayat Bilgisi Ö?retimi** dersine yönelik sahip olduklar? **öz yeterlik alg?s?** düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n bu kritik alandaki yetkinlik inançlar?n? ölçerek, onlar?n gelecekteki mesleki performanslar?n? ve derse olan motivasyonlar?n? öngörmeyi hedefler.

Öz yeterlik, **ö?retmen adaylar?n?n** mesleki geli?iminde merkezi bir rol oynamaktad?r. Bu ba?lamda geli?tirilen ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve fakülte ö?retim üyelerine, Hayat Bilgisi dersinin ö?retimine dair ö?renci yeterlik alg?lar?n? sistematik olarak de?erlendirme imkân? sunarak, ö?retmen yeti?tirme programlar?n?n iyile?tirilmesine katk?da bulunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik, Hayat Bilgisi Ö?retimi, S?n?f Ö?retmenli?i, Ö?retmen Adaylar?, Psikometrik Geli?tirme.

Yazarlar

Mustafa Bekta?.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, S?n?f Ö?retmenli?i ö?rencilerinin, Hayat Bilgisi dersi müfredat?n? etkili bir ?ekilde ö?retme kapasitelerine duyduklar? inanc?, yani öz yeterlik alg?lar?n?, geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçebilecek **psikometrik** bir araç sunmakt?r. Bu araç, özellikle ö?retmenlik uygulamalar? öncesinde adaylar?n güçlü ve zay?f yönlerini tespit etmeye yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Ara?t?rma, ö?retmen adaylar?n?n kendilerini Hayat Bilgisi dersini planlama, s?n?f yönetimi, çe?itli ö?retim yöntemlerini kullanma ve ö?renci ba?ar?s?n? de?erlendirme gibi temel mesleki görevler aç?s?ndan ne kadar yeterli gördüklerini belirlemeye odaklanm??t?r. Elde edilen veriler, e?itim fakültelerinde verilen pedagojik formasyonun etkinli?ini de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Yap?

Ölçek, **öz yeterlik alg?s?** psikolojik yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, Albert Bandura'n?n Sosyal Bili?sel Teorisi'ne dayanmakta olup, bireyin belirli sonuçlara ula?mak için gerekli olan eylemleri ba?ar?l? bir ?ekilde organize etme ve yürütme yetene?ine olan inanc?n? ifade eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s?, genellikle iki ana boyut etraf?nda ?ekillenir: 1) Ö?retim Yeterli?i: Ö?renme ortam?n? düzenleme, materyal haz?rlama ve dersi sunma becerisine olan inanç. 2) Sonuç Beklentisi: Ö?retmenin çabalar?n?n ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkisine olan inanç. Ölçek, bu iki temel bile?eni Hayat Bilgisi dersinin özel içeri?i ba?lam?nda de?erlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n amaçlanan yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulamak için yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??malar?nda genellikle kapsam geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (faktör analizi ile) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermek için uygulanm??t?r. Bu süreç, ölçe?in Hayat Bilgisi ö?retimi alan?ndaki öz yeterlik alg?s?n?n farkl? bile?enlerini ne kadar iyi temsil etti?ini ortaya koymaktad?r.

Güvenilirlik

Kaynak referansta güvenilirlik de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak, geli?tirme a?amas?nda ölçe?in iç tutarl?l???n?n incelenmesi beklenir. ?ç tutarl?l?k analizi için genellikle Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Alpha katsay?s? (genellikle .80 ve üzeri), ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, psikometrik aç?dan sa?lam bir ölçek için test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi? olabilir. Bu yöntem, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini de?erlendirir ve S?n?f Ö?retmenli?i ö?rencilerinin öz yeterlik alg?lar?n?n nispeten stabil oldu?unu varsayar.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??mas?, S?n?f Ö?retmenli?i ö?rencilerinin Hayat Bilgisi ö?retimine yönelik öz yeterlik alg?s?n?n boyutlar?n? belirlemek üzere Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) ile ba?lam?? olmal?d?r. KFA, ölçe?in kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve hangi maddelerin hangi boyuta yüklendi?ini ortaya ç?karm??t?r.

Öz yeterlik alg?s? ölçeklerinde s?kça görülen alt faktörler, genellikle "Ö?retim Yöntemlerine Yönelik Yeterlik", "S?n?f Yönetimine Yönelik Yeterlik" ve "De?erlendirme Yeterli?i" gibi boyutlar? içerir. KFA sonuçlar?n?n ard?ndan, ölçek yap?s?n?n do?rulanmas? için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak modelin veriyle uyumu test edilmi? olmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Öz yeterlik alg?s?n? ölçen tutum tipi ölçek)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Tipik olarak 5'li veya 6'l? cevap seçenekleri kullan?lm??t?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar?

Ya? Grubu: 18-25 ya? (Lisans ö?rencileri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki e?itim fakültelerinin S?n?f Ö?retmenli?i lisans programlar?nda ö?renim gören ö?renciler.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup ortam?nda uygulanan öz bildirim anketi.

Anahtar Kelimeler

Öz yeterlik, Ö?retmen e?itimi, Psikometri, E?itim bilimleri, Ö?retmenlik mesle?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: mbektas@sakarya.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mustafa Bekta?)

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi E?itim Fakültesi, Sakarya, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2007 y?l?nda geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ara?t?rmalarda kullan?lmas? genellikle orijinal kayna?a (Bekta?, 2007) at?f yap?lmas?n? gerektirir. Ticari veya geni? ölçekli kullan?m için yazar Mustafa Bekta? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makalenin PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sinif-ogretmenligi-ogrencilerinin-hayat-bilgisi-ogretimine-yonelik-oz-yeterlik-algisi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Bekta?, M.(2007). S?n?f Ö?retmenli?i Ö?rencilerinin Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i. *Sakarya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 14,* 175-183.

ARABPSYCHOLOGY.COM

S?n?f Ö?retmenli?i Ö?rencilerinin Hayat Bilgisi Ö?retimine Yönelik Öz Yeterlik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal kaynak içerikte sa?lanmad???ndan, bu bölümde listelenememektedir. Ölçe?in tam içeri?i için lütfen yukar?da belirtilen akademik referansa ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM